

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/369/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210032
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312210032.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8C/214/2012-100 zo dňa 12. decembra 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Čadca. Za preukázanú považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Vychádzal z požiadavky kumulatívneho naplnenia všetkých zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Skutkovo ustálil, že v exekučnej veci vedenej na ťamojšom súde pod sp. zn. 4Er 215/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 3.6.2009, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd po vykonaní procesných úkonov, vrátane komunikácie s oprávneným, resp. súdnym exekútorom, vydal (s dátumom 30.6.2009) predmetné poverenie.

Nadväzne okresný súd konštatoval, že tvrdenie o omeškaní s vydaním poverenia viac ako 14 mesiacov je nepravdivé. Exekučný súd síce vydal poverenie s omeškaním, ale s podstatne kratším, než tvrdil navrhovateľ; navyše spôsobeným nepredložením zmluvy o úvere navrhovateľom/oprávneným. Napriek tomu, podľa prvostupňového súdu, predstavuje takéto omeškanie nesprávny úradný postup. Zároveň však poukázal na závery judikatúry Ústavného súdu SR (I.ÚS 16/02), v zmysle ktorých nie každý prieťah možno vyhodnotiť ako zbytočný prieťah v konaní a nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Za dôvod zamietnutia návrhu okresný súd označil tiež nesplnenie ďalších/ostatných podmienok dotknutého zodpovednostného vzťahu - vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Mal za to, že škodou nemôže byť paušalizovaná suma nákladov vynakladaných na správu pohľadávok bez bezprostrednej a priamej príčinnej súvislosti s (konkrétnym) postupom exekučného súdu. Rovnako navrhovateľom predložený znalecký posudok je len prepočtom ním (ako zadávateľom posudku) uvedených vstupných paušálnych údajov. Vo vzťahu k (požadovanej)

nemajetkovej ujme okresný súd uzavrel, že oneskorené rozhodnutie nezasahuje do práv navrhovateľa v takej miere, že by bolo na mieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Samostatným výrokom zamietol návrh na prerušenie konania do zodpovedania prejudiciálnych otázok predložených Súdnemu dvoru EÚ Okresným súdom Prešov (v jeho veci sp. zn. 7C/6/2010). Primárne zdôraznil, že navrhovateľ nepreukázal tvrdenie, že Súdnemu dvoru EÚ boli predmetné prejudiciálne otázky predložené. Zároveň mal okresný súd za to, že vzhľadom na odlišnosť nároku tvoriaceho predmet (označeného iného) konania by zodpovedanie prejudiciálnych otázok nemalo význam pre rozhodnutie v danej veci.

O trovách konania rozhodol tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo si v zákonom stanovenej lehote tieto nevyčísli.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom za neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu okresného súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Na inom mieste však odvolateľ udával, že okresný súd o návrhu na prerušenie konania (vôbec) nerozhodol.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých napríklad uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd v spojitosti s uplatnenou majetkovou škodou ignoroval všetky tvrdenia o jej vznik z titulu celkových administratívnych nákladov. V tejto časti označil rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov; nie je totiž z jeho odôvodnenia zrejmé, akou úvahou dospel k jednoznačnému presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, považoval navrhovateľ za neakceptovateľný stav, keď súd rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných veciach, v ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca.

Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. V konaní hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, pričom okresný súd dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex officio. Zároveň však tvrdil, že predložil ako dôkaz (predmetný) znalecký posudok, ale okresný súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s jeho obsahom.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmov podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Rozhodnutie preto považoval za vnútorne rozporné, lebo okresný súd na jednej strane zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, pričom pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadny objektívny udržateľný, ospravedlňujúci dôvod, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. Právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo dňa 24.9.2014 (č.l. 80 spisu) doručené vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená jeho zásadná odvolacia námietka; že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. O povinnosti v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. bol navrhovateľ poučený v predvolaní na pojednávanie.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlásení. Odvolateľ ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/dalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlásení rešpektuje (aktuálnu) rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 2 Cdo 372/2013 z 27.11.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nepravdivým je tvrdenie navrhovateľa (v žiadosti o odročenie pojednávania), že mu nebolo doručené rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyhlásení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 6.3.2014 právny zástupca navrhovateľa prevzal uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5NcC/433/2013 zo dňa 22.1.2014 o nevyhlásení zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Nadväzne je náležitým postup okresného súdu, ktorý vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia (t.j. vyčkanie do právoplatného rozhodnutia o otázke nestrannosti zákonného sudcu) ako nie dôležitý. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať i v neprítomnosti účastníkov konania. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/1993).

Prvostupňový súd zároveň dôsledne, v súlade s ustanovením § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p., oznámil navrhovateľovi (na jeho elektronickú adresu) neakceptovanie tvrdeného dôvodu odročenia pojednávania.

Ohľadne odvolacej námietky (bližšie neodôvodnenej) smerujúcej proti zamietnutiu návrhu na prerušenie konania odvolací súd poznamenáva, že sa v plnej miere stotožňuje so záverom súdu I. stupňa o nedostatku relevantného vplyvu/významu zodpovedania dotknutých prejudiciálnych otázok na rozhodovanie v posudzovanej veci. Nadväzne nebol dôvod čakať na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; osobitne ak súdne rozhodnutie vo forme uznesenia je predbežne vykonateľné (§ 171 ods. 2 O.s.p.) a súd je ním viazaný bezprostredne jeho vyhlásením (§ 170 ods. 1 O.s.p.).

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytyka okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že nebolo prípustné rozhodnúť bez jeho nariadenia. V súdnej veci je nepochybné, že pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavkou odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolnosti, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybné bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané i oboznámením obsahu fotokópií podstatnej časti exekučného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 4Er/215/2009, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 1 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (č.l. 103 spisu). Z uvedeného vyplýva, že zásadný dôkaz, na základe ktorého okresný

súd dospel k svojmu záveru, je exekučný spis, ktorého pripojenie a oboznámenie žiadal samotný navrhovateľ.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/ /kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek úvaha/protiargumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na nosné dôvody (t.j. predovšetkým na vykonávanie úkonov exekučným súdom, ústavné rozmery posudzovania prieťahov v konaní, paušálny charakter uplatnenej škody, mieru zásahu do práv navrhovateľa v spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmu), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu posudzovaného rozsudku.

Krajský súd v danej spojitosti dodáva, že pri uplatňovaní nároku na náhradu škody, či nemajetkovej ujmy podmienenej konkrétnym individualizovaným konaním (nesprávnym úradným postupom) musia byť tak skutkové tvrdenia o jej vzniku, ako aj súvisiace dôkazy (minimálne vo forme ich označenia), náležite konkrétne a jedinečné. V posudzovanom návrhu (ako v stovkách ďalších identických meritórnych podaní navrhovateľa) práve táto individuálna špecifikácia absentuje. Navrhovateľ používa len značne všeobecnú argumentáciu, ktorá je „použiteľná“ takmer v akomkoľvek prípade, čo je však z hľadiska unesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena v jednotlivom určenej veci nedostatočné.

V plnej miere pritom odvolateľ „opomenul“ argumentáciu okresného súdu o nedostatku príčinnej súvislosti ako kumulatívnej podmienke posudzovaného zodpovednostného vzťahu. Už len táto skutočnosť (sama osebe) vedie k neúspechu odvolateľa.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, resp. „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami napadnutého rozhodnutia. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k odvolacej námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd poznamenáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), kde navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.